

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Literatură Română și Teoria Literaturii
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limba și literatura română / Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Codul / Denumirea disciplinei	LLX6101 Curs opțional (8). Limbă și literatură română. LLR6170 Probleme controversate de morfosintaxă a L.R.C. / Formă și structură în literatura română a sec. XIX și XX (în limba română)							
2.2 Titularul activităților de curs	Lector dr. Emanuel Modoc							
2.3 Titularul activităților de seminar/ curs practic	Lector dr. Emanuel Modoc							
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	6	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/ curs practic	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/ curs practic	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități.....consultații.....					24
3.7 Total ore studiu individual	4				
3.8 Total ore pe semestru	8				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea noțiunilor de bază din istoria, din critica și din teoria literaturii. Cunoașterea elementelor fundamentale de istorie și de critică literară referitoare la epocile literare europene și românești (premodernă și modernă, respectiv secolele al XIX-lea și al XX-lea).

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">sală de curs dotată cu tablă, calculator și videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/ cursului practic	<ul style="list-style-type: none">sală de curs dotată cu tablă, calculator și videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none">Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar.Descrierea și exemplificarea evoluției culturii critice românești.Explicarea formelor de evoluție a criticii românești (epoci, curente, ideologii etc.) și contextualizarea paradigmelor critice din punct de vedere istoric și cultural.Explicarea unor concepte cheie în înțelegerea criticii literare românești.Relaționarea textelor critice și a contextelor locale cu paradigmele culturale dominante pe plan european.Abordarea din diverse perspective a unui text critic, precum și aplicarea conceptelor și metodelor de critică studiate în interpretarea fenomenului literar.Elaborarea unui discurs oral/ scris complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă de istoria criticii literare românești.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none">Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplina concordanță cu etica profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none">Istoria criticii literare românești. Paradigme critice dominante în context românesc și european.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none">Investigarea localizărilor românești ale principalelor direcții ale reflecției literare care au modelat cultura critică românească a secolelor XIX și XX. Investigarea posterității ideilor literare autohtone, a factorilor locali de receptare, distorsiune și modificare a conceptelor străine și a formelor de creativitate critică autohtonă care au marcat producția de cunoaștere în câmpul literar românesc. Examinarea tuturor fenomenelor de difuziune a ideilor literare. Contextualizarea fundalului socio-instituțional al fiecărui moment crucial al dezvoltării criticii literare românești. Studiarea asociațiilor, cenaclurilor, instituțiilor, publicațiilor și a altor forme de instituționalizare a practicilor de reflecție literară consolidate într-o epocă dată.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Organizarea activității semestriale. Prezentarea tematicii, a bibliografiei, a cerințelor și a modalității de evaluare. Periodizarea culturii critice românești.	Expunerea, explicația, dialogul.	
2. Începuturile criticii literare românești. Critica „judecătorească” și critica „explicatoare”. Junimismul. Titu Maiorescu. Constantin Dobrogeanu-Gherea.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, conversație euristică, analiză de text.	

3. Critica literară sub impactul ideologiei. Conceptul criticii complete. Nicolae Iorga. G. Ibrăileanu.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, conversație euristică, analiză de text.	
4. Modernitate politică și literară în critica lovinesciană. Gruparea de la „Sburătorul”. Modernismul românesc prelovinescian. Modernismul în concepția lui E. Lovinescu.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, conversație euristică, analiză de text.	
5. De la critică literară la estetică. Institutul de literatură. Mihail Dragomirescu. Tudor Vianu.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, conversație euristică, analiză de text.	
6. Mitul „criticii creatoare”. Sistemul critic al lui G. Călinescu (I).	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, conversație euristică, analiză de text.	
7. Mitul „criticii creatoare”. Sistemul critic al lui G. Călinescu (II).	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, conversație euristică, analiză de text.	
8. Critica realismului socialist. Sociologismul dogmatic/vulgar. Realismul socialist integral.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, conversație euristică, analiză de text.	
9. Anii '60. Între autonomia esteticului și noile importuri conceptuale (I). Nicolae Manolescu. Eugen Simion. Mircea Martin. Ion Pop.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, conversație euristică, analiză de text.	
10. Anii '60. Între autonomia esteticului și noile importuri conceptuale (II). Critica de export: Sorin Alexandrescu. Adrian Marino. Matei Călinescu. Virgil Nemoianu. Toma Pavel.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, conversație euristică, analiză de text.	
11. Critica literară contemporană (2000-2020). Concepte, metode, deschideri disciplinare.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, conversație euristică, analiză de text.	
12. Curs final. Concluzii, recapitulări.	Prelegere, exemplificare, problematizare, exercițiu, dialog, conversație euristică, analiză de text.	

Bibliografie generală:

1. BĂLU, Ion, *G. Călinescu. Eseu despre etapele creației*, București, Cartea Românească, 1970.
2. CORNEA, Paul, *Conceptul de istorie literară în cultura românească*, studiu și antologie de Paul Cornea, București, Eminescu, 1978.
3. CROHMĂLNICEANU, Ovid S., *Literatura română între cele două războaie mondiale*, vol. III, București, Minerva, 1975.
4. DIMA, Al., *G. Ibrăileanu: concepția estetică*, București, Casa Școalelor, 1947.
5. DRAGOMIRESCU, Mihail, *Scrieri critice și estetice*, ediție îngrijită, cu note și comentarii de Z. Ornea și Gh. Stroia, București, EPL, 1969.
6. DUMITRU, Teodora, *Modernitatea politică și literară în gândirea lui E. Lovinescu*, București, Muzeul Literaturii Române, 2016.
7. DUMITRU, Teodora, *Sindromul evoluționist. Teoria genurilor, tradiția gândirii categoriale și conceptul de evoluție a literaturii în critica și istoria literară românească din prima jumătate a secolului al XX-lea*, București, Muzeul Național al Literaturii Române, 2013.
8. EICHEL, Roxana, *Critica regăsirii. Matei Călinescu, Virgil Nemoianu și Toma Pavel – dialogul contextelor românești și transnaționale*, București, Humanitas, 2020.
9. GOLDIȘ, Alex, *Critica în tranșee. De la realismul socialist la autonomia esteticului*, București, Cartea Românească, 2011.
10. IVAȘCU, G. *Dobrogeanu-Gherea*, București, Albatros, 1972.
11. MANOLESCU, Nicolae, *Contradicția lui Maiorescu*, București, Cartea Românească, 1970.
12. MARTIN, Mircea, Christian MORARU, Andrei TERIAN, *Romanian Literature as World Literature*, New York, Bloomsbury, 2018.
13. MARTIN, Mircea, *G. Călinescu și „complexele” literaturii române*, București, Albatros, 1981.
14. MIHĂIEȘ, Mircea (Ed.), *Totul despre Nicolae Manolescu*, București, Armacord, 1996.
15. MIHĂILESCU, Florin, *E. Lovinescu și antinomiile criticii*, București, Minerva, 1972.
16. MIIHĂILESCU, Florin, *Conceptul de critică literară în România*, vol. I-II, București, Minerva, 1976-1979.
17. NEOGIȚESCU, I., *E. Lovinescu*, București, Albatros, 1970.
18. PIRU, Al., *G. Ibrăileanu*, București, EPL, 1967.
19. SIMION, Eugen, *E. Lovinescu. Scepticul mântuit*, București, Cartea Românească, 1971.
20. STAN, Adriana, *Bastionul lingvistic. O istorie comparată a structuralismului în România*, București, Muzeul Literaturii Române, 2017.
21. TERIAN, Andrei, *G. Călinescu. A cincea esență*, București, Cartea Românească, 2009.
22. TEUȚIȘAN, Călin, *Scenarii ale criticii. Protagonisti, metode, interpretări*, Cluj-Napoca, Școala Ardeleană, 2021.
23. VIANU, Tudor, *Studii de literatură română*, București, EDP, 1965.

8.2 Seminar	Metode de predare/învățare	Observații
1. Seminar introductiv. Organizarea activității semestriale	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
2. Începuturile criticii literare românești: Titu Maiorescu, <i>O cercetare critică asupra poeziei române de la 1867</i> (1867) – fragmente; Titu Maiorescu, <i>În contra direcției de astăzi în cultura română</i> (1868); Titu Maiorescu, <i>Literatura română și străinătatea</i> (1882); C. Dobrogeanu-Gherea, <i>Asupra criticei</i> (1887) – fragmente; <i>Critici voluntari</i> (1895); <i>Poetul țărânimii</i> (1897) – fragment.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
3. Critica literară sub impactul ideologiei: Nicolae Iorga, <i>Realul în artă</i> (1890); Nicolae Iorga, <i>De ce n-avem roman</i> (1890); G. Ibrăileanu, <i>Evoluția literară și structura socială</i> (1925); G. Ibrăileanu, <i>Greutățile criticii estetice</i> (1928).	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, dezbateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	

4. Modernitate politică, modernitate literară: E. Lovinescu, <i>Impresionismul în critică</i> (1909) – fragment; E. Lovinescu, <i>Impresionismul ca metodă critică</i> (1925); E. Lovinescu, <i>Mutația valorilor estetice. Concluzii</i> (1929) – fragmente; E. Lovinescu, <i>Titu Maiorescu și posteritatea lui critică</i> (1943) – fragmente.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, debateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
5. De la critică literară la estetică: Mihail Dragomirescu, <i>Critica „științifică” și Eminescu</i> (1895) – fragmente; Mihail Dragomirescu, <i>Știința literaturii</i> (1926) – fragmente; Tudor Vianu, <i>Liviu Rebreanu</i> ; Tudor Vianu, <i>Prefață la Arta prozatorilor români</i> (1941).	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, debateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
6. Critica creatoare (I): G. Călinescu, <i>Simțul critic</i> (1927); G. Călinescu, <i>Ce este „impresionismul”?</i> (1945); G. Călinescu, <i>Tehnica criticii și a istoriei literare</i> (1938) – fragmente; G. Călinescu, <i>Specificul național</i> (1941).	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, debateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
7. Critica creatoare (II): G. Călinescu, <i>Curs de poezie</i> (1939) – fragment; G. Călinescu, <i>Titu Maiorescu</i> (1941); G. Călinescu, <i>Sensul clasicismului</i> (1946); G. Călinescu, <i>Viața lui Mihai Eminescu</i> (1932) – fragmente.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, debateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
8. Critica realismului socialist: Eugen Luca, <i>Cu privire la sarcinile criticii literare</i> (1950); Mihai Novicov, <i>Pentru literatura vieții noi</i> (1953) – fragment; Ion Vitner, <i>Critica criticii</i> (1949) – fragment; N. Moraru, <i>Realismul în literatură</i> (1948) – fragment; Ovid S. Crohmălniceanu, <i>Despre originalitate</i> (1955) – fragmente.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, debateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
9. Critica șazecistă (I): Nicolae Manolescu, <i>Copacii și pădurea</i> (1979); Nicolae Manolescu, <i>Rolul cronicii literare</i> (1983); Eugen Simion, <i>Gust și metodă în critică</i> (1982); Eugen Simion, <i>Spiritul critic</i> (1991); Mircea Martin, <i>Singură critica</i> (1986); Mircea Martin, <i>Sensul clasicismului</i> (1989); Ion Pop, <i>A scrie și a fi. Ilarie Voronca și metamorfozele poeziei</i> (1993) – fragmente.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, debateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
10. Critica șazecistă (II): Sorin Alexandrescu, <i>William Faulkner</i> (1969) – fragmente; Adrian Marino, <i>Critica ideilor literare</i> (1974) – fragmente; Matei Călinescu, <i>Ce este „la nouvelle critique”?</i> (1967); Virgil Nemoianu, <i>O teorie a secundarului: literatură, progres și reacțiune</i> (1997) – fragmente.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, debateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
11. Critica literară contemporană: Christian Moraru, Andrei Terian, <i>The Worlds of Romanian Literature and the Geopolitics of Reading, în Romanian Literature as World Literature</i> (2018).	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, debateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	
12. Seminar final. Concluzii, recapitulări.	Prezentări de texte. „Close reading”, discuții, dialoguri, debateri, problematizare, exemplificare, lucru în perechi, grupuri sau individual, exerciții.	

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socioeconomic și profesional, mai ales cu Ministerul Educației și Cercetării (Inspectoratul Școlar Județean Cluj ISJ Cluj), Academia Română (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” Cluj-Napoca, România), Editura Casa Cărții De Știință S.R.L. (Casa Cărții De Știință), Editura Limes.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoaștere și înțelegere, capacitate de a explica, interpreta și analiza competent un fenomen critic autohton	Lucrare scrisă	80%
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	Capacitate de a aplica cunoștințele teoretice acumulate	Activitate practică	20%
10.7 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• Înțelegerea principalelor concepte, recunoașterea și definirea lor corectă.• Lectura principalelor opere discutate la curs.• Lectura textelor care vor fi analizate la seminar.• Capacitatea de a identifica etapele istorice ale textului critic studiat.• Capacitatea de a analiza un text critic.			

Data completării martie 2024	Semnătura titularului de curs Lector dr. Emanuel Modoc 	Semnătura titularului de seminar Lector dr. Emanuel Modoc
Data avizării în departament martie 2024	Semnătura directorului de departament Prof. dr. Călin TEUTIȘAN 	
Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil 	Ștampila facultății

